

Stanowisko Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*
z dnia 6 maja 2021 r.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych w pełni podziela stanowisko Ministerstwa Edukacji i Nauki wyrażone w liście z dnia 27 kwietnia 2021 r. do Przewodniczącego KRASP. Wymowa tego listu wyraża zobowiązania Ministerstwa do utrzymania istniejących regulacji dotyczących warunków kształcenia nauczycieli, widząc w tych regulacjach ważne przesłanki dla podnoszenia jakości tego procesu. W świetle powyższych zapewnień zdziwienie musi budzić projekt zmiany ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 6 maja 2021 r zawierający zapisy, które praktycznie znoszą warunki kreujące szanse na poprawę stanu przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w Polsce.

Wdrażany aktualnie model przygotowania kandydatów do wypełniania tak ważnego zawodu zaufania społecznego jakim jest zawód nauczyciela środowisko uczelni pedagogicznych wypracowało na przestrzeni wielu lat w ścisłej współpracy z Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przedstawicielami MNiSW i MEN a także przedstawicielami praktyki szkolnej. Podjęte i prowadzone w tym kierunku prace motywowane były negatywną oceną dotychczasowej praktyki kształcenia nauczycieli w Polsce. Uznano, że ważną przyczyną tego stanu rzeczy jest nadmierne upowszechnienie studiów nauczycielskich, które przyjęły wymiar masowy - niemal każda szkoła wyższa prowadziła kierunki pedagogiczne. Ograniczając tę masowość wypracowano zapisy ustawowe oraz nowe standardy kształcenia nauczycieli sytuujące kształcenie nauczycieli w najlepszych ośrodkach akademickich. Dzięki temu stworzona została realna szansa na podniesienie wymogów wobec kandydatów na studia nauczycielskie z jednej strony, z drugiej zaś zapewnienie warunków dla nadania wysokiego poziomu kształcenia ogólnego oraz profesjonalnego przyszłych nauczycieli.

Przyjęcie projektowanych zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uniemożliwi, w ocenie KRUPed, uzyskanie przedstawionych wyżej efektów.

Utworzenie nowej kategorii wyższych szkół zawodowych o nazwie „akademia praktyczna” po to, by przekazać im uprawnienia do kształcenia nauczycieli, spowoduje powrót

do stanu wyjściowego, tzn. przywróci praktykę przygotowania do zawodu nauczycielskiego ocenianą jako najgorsza spośród wszystkich dotychczasowych rozwiązań. Należy spodziewać się, że wdrożenie nowelizowanych przepisów skutkować będzie przede wszystkim upowszechnieniem kształcenia nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej, a do realizacji tego zadania wiele uczelni, w tym także wyższych szkół zawodowych, nie dysponuje wystarczającą liczbą wysokokwalifikowanych pracowników akademickich, którzy legitymują się stopniami naukowymi lub tytułem naukowym.

Nie do przyjęcia jest także dualizm warunków nakładanych na ośrodki kształcenia nauczycieli, do jakiego doprowadziłaby projektowana nowelizacja. Inne wymogi (trudniejsze do spełnienia) nakładane byłyby na uniwersytety i uczelnie akademickie inne zaś (łatwiejsze) na „akademie praktyczne”. Taki stan rzeczy jest niedopuszczalny czego, jak można przypuszczać, nie przewidzieli autorzy nowelizacji. Nie przewidzieli zapewne także potencjalnych skutków nie uzyskania w ewaluacji kategorii B przez prowadzący kierunki nauczycielskie wydział uniwersytetu, co w efekcie prowadziłoby do konieczności zamknięcia tych kierunków.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych zdecydowanie sprzeciwia się nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie Wyższym oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym w przedłożonym brzmieniu.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych dostrzega potrzebę i deklaruje współpracę przy nowelizacji zapisów ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, dotyczących kształcenia nauczycieli.

Barbara Marcinkowska

Przewodnicząca KRUPed